

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія культури
Факультет культурології
Кафедра менеджменту культури та соціальних технологій**

Силабус навчальної дисципліни

«МАРКЕТИНГ»

Галузь знань –	07 Управління і адміністрування
Спеціальність –	073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма –	Менеджмент і бізнес- адміністрування
Рівень вищої освіти –	перший (бакалаврський)

Харків, 2022

Силабус склала:

Кандидат філософських наук, доцент кафедри менеджменту культури та соціальних технологій Пшинка Ганна Василівна

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри менеджменту культури та соціальних технологій

Протокол № 1 від 26 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри _____

Альберт Церковний

Силабус затверджено на засіданні ради факультету культурології

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

Голова ради факультету _____

Олександр Кравченко

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва курсу	Маркетинг
Викладач (- і)	Доцент Пшинка Ганна Василівна
Профіль викладача (- ів)	anna.pshinka@gmail.com
Контактний телефон та емейл	0509752828, anna.pshinka@gmail.com
Інформація про консультації	Консультації (щопонеділка з 14.00 до 15.00) . Консультації online: шляхом використання сервісу G Suite for Education
Логіка вивчення курсу	Курс засвоюється на основі знань дисциплін «Основи економічної теорії», «Мікро- та макроекономіка», «Економіка та фінанси підприємства», « Менеджмент»

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Запорукою успіху будь-якої фірми на ринку є вміння знайти і задовольнити потреби споживачів. Такий підхід до діяльності фірми відображає сутність маркетингу як філософії бізнесу і передбачає орієнтацію її діяльності на задоволення потреб споживачів, як єдину можливість досягти цілей, пов'язаних із прибутком, проникненням на нові ринки, розвитком фірми. З іншого боку — маркетинг — це вид діяльності, функція менеджменту, спрямовані на інформаційне забезпечення управлінських рішень та конкретні дії щодо розробки та управління товаром, ціноутворення, розподілу та просування товарів на ринку.

За умов розвитку ринкових відносин однією з головних проблем підприємств України є проблема переходу від мислення категоріями виробництва до досягнення філософії підприємництва, зорієнтованої на потреби та запити споживачів, тобто до філософії маркетингу. Це, на перший погляд, нескладне завдання можна успішно виконати лише тоді, коли ним займатимуться фахівці, озброєні відповідними знаннями, досвідом і навичками розв'язування конкретних маркетингових завдань.

Значення та місце курсу «Маркетинг» у навчальному процесі по підготовці менеджерів визначається тим, що він у комплексі з іншими дисциплінами формує необхідний обсяг економічних знань фахівців необхідну для успішного функціонування на ринку.

3. МЕТА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Формування у майбутніх менеджерів сучасної системи поглядів та спеціальних знань у галузі маркетингу, набуття практичних навичок щодо просування товарів на ринок з урахуванням задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективної діяльності організації.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 4. Уміння використовувати у практичній діяльності методи аналізу для вирішення конкретних завдань.

ПРН 6. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 7. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 9. Виявляти навички організаційного проектування.

ПРН 14. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова
Формат курсу	Денна форма навчання; 8 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 6 Загальна кількість годин – 180 Тижневих годин для денної форми навчання – 4 аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 120
Технічне і програмне забезпечення	Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет, інше обладнання: мультимедійний проектор для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, рубіжний, підсумковий контроль). Доступ до баз даних Державної служби статистики України, ЮНКТАД та статистичних збірників «України» та «Регіони України» через мережу Інтернет. Програмний редактори MS Excel. Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: G Suitefor Education.
Форми, види навчальних занять та методи навчання	Форми: навчальні заняття, пояснення, розповідь, навчальна дискусія, бесіда, спостереження, конспектування тез лекцій, використання формул, пробні та тренувальні вправи, пошук рішення пізнавальних завдань, що надані або самостійно сформульовані, моделювання проблемних ситуацій, демонстрація принципів роботи з онлайн-ресурсами, аналізу фахової літератури. Види: лекції, семінарські заняття, консультації. Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, проблемного викладання.
Поточний контроль	Усне опитування, перевірка конспектів, рефератів, якості завдань самостійної роботи студентів, тестування.
Підсумковий контроль	Іспит, курсова робота
Політика курсу	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання тем відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний). Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20 %. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету).

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем	Разом годин	Лекційні	Семінарські	Сам. робота
Тема 1. Сутність принципи та концепції маркетингу.		2	4	6
Тема 2. Процес організації маркетингу.		2	1	4
Тема 3. Маркетингове середовище фірми.		2	1	4
Тема 4. Споживчі ринки та поведінка на них покупців.		4	4	8
Тема 5. Ринок підприємств та поведінка на ньому покупців.		2	2	6
Тема 6. Сегментація та позиціонування товару на ринках.		4	4	12
Тема 7. Товар у маркетинговій діяльності.		4	4	16
Тема 8. Встановлення цін на товари.		2	2	18
Тема 9. Методи розповсюдження товарів.		2	2	12
Тема 10. Маркетингові комунікації: сутність, етапи, ефективність		4	4	18
Тема 11. Формування попиту та стимулювання збуту.		2	2	16
Всього		30	30	120

7. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Звіт про виконання самостійної роботи (реферат, есе тощо)	до 5 балів
публікація	до 8 балів
доповідь на семінарському занятті	до 4 балів
Розв'язання ситуаційного Завдання	до 4 балів
Опитування	до 2 балів

Схема нарахування балів, які отримують студенти

T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11	Виконання необов'язкових завдань	Підсумковий контроль	Сума
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	До 5 балів	До 40 балів	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До Силабусу підготовлені матеріали навчально-методичного комплексу, які розміщуються у профілі викладача:

1. Навчальний контент (робоча програма)
2. Конспект лекцій
3. Навчально-методичні матеріали
4. Плани семінарських занять
5. Завдання для самостійної роботи
6. Завдання для поточного та підсумкового контролю
7. Рекомендована література до курсу

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бутенко Н. В. Маркетинг : підручник / Н. В. Бутенко. — Київ : Атіка, 2008. — 299 с.
2. Варналій З. С. Основи підприємництва : навч. посібник / З. С. Варналій. — 3-тє вид., випр. і допов. — Київ : Знання-Прес, 2006. — 350 с. — (Вища освіта XXI століття).
3. Вачевський М. В. Маркетинг у сферах послуг : навч. посіб. / М. В. Вачевський, В. Г. Скотний. — К. : Центр навч. л-ри, 2004. — 231 с.
4. Гаркавенко С. С. Маркетинг : підруч. для вузів / С. С. Гаркавенко. — Київ : Лібра, 1998. — 383 с.
5. Драган О. І. Маркетинг : навч. посіб. / О. І. Драган, О. О. Кутас, Л. С. Зуєва ; Держ. акад. кер. кадрів культури і мистец. — Київ : ДАКККіМ, 2005. — 290 с.
6. Дослідницький тренінг: маркетинг інновацій і інновації в маркетингу : навч.-метод. посібник / [авт.: Заруба В. Я. та ін.] ; за ред.: В. Я. Заруби, Д. В. Райко ; Нац. техн. ун-т «Харків. політехн. ін-т». — Харків : Щедра садиба плюс, 2015. — 107 с.
7. Зюкова І. О. Технології маркетингових досліджень : навч. посіб. / Зюкова І. О. ; М-во освіти і науки України, держ. вищ. навч. закл. Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана, Криворізьк. екон. ін-т. — Львів : Магнолія 2006, 2010. — 385 с.
8. Ілляшенко С. М. Маркетингові дослідження : навч. посіб. / С. М. Ілляшенко, М. Ю. Баскакова ; М-во освіти і науки України, Сум. держ. ун-т. — Київ : Центр навч. л-ри, 2006. — 191 с.
9. Ілляшенко С. М. Маркетингова товарна політика : підручник / С. М. Ілляшенко. — Суми : Унів. кн., 2005. — 232 с.
10. Кардаш В. Я. Маркетингова товарна політика : навч. посіб. / В. Я. Кардаш ; М-во освіти України, Київ. нац. екон. ун-т. — Київ : КНЕУ, 1997. — 156 с.
11. Липчук В. В. Маркетинг: основи теорії та практики : навч. посіб. / [В. В. Липчук, Р. П. Дудяк, С. Я. Бугіль] ; за заг. ред. В. В. Липчука. — 3-тє вид., випр. і допов. — Львів : Магнолія 2006, 2007. — 286 с.
12. Литовченко І. Л. Інтернет-маркетинг : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / І. Л. Литовченко, В. П. Пилипчук ; М-во освіти і науки України, Одес. держ. екон. ун-т. — Київ : Центр учб. літ., 2008. — 182 с.
13. Лук'янець Т. І. Маркетингова політика комунікацій : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Т. І. Лук'янець ; Київ. нац. економ. ун-т. — Київ : КНЕУ, 2002. — 271 с.

14. Маркетинг: бакалаврський курс : навч. посіб. / за ред. С. М. Ілляшенка. — Суми : Унів. кн., 2004. — 975 с.

15. Маркетинг : підручник / [А. О. Старостіна, Н. П. Гончарова, Є. В. Крикавський та ін.] ; за ред. А. О. Старостіної. — Київ : Знання, 2009. — 1070 с.

16. Маркетинг : Ситуаційні вправи : навч. посіб. / Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні, Центр інновацій та розвитку ; [упоряд.: О. І. Сидоренко, П. С. Редько]. — 2-ге вид. — Київ : Навч.-метод. центр «Консорціуміз удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2004. — 504 с. + 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). — (Програма поширення ситуаційного методу навчання).

17. Маркетинг у прикладах і завданнях : навч. посіб. / за ред. С. М. Ілляшенка. — Суми : Унів. кн., 2006. — 399 с.

18. Маркетингові дослідження : підручник / Н. С. Косар [та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів : Львів. політехніка, 2018. — 457 с. — (Світ маркетингу і логістики ; вип. 13).

19. Новітній маркетинг : навч. посіб. / [авт.: Є. В. Савельєва та ін.] ; за ред. Є. В. Савельєва. — Київ : Знання, 2008. — 420 с. — (Вища освіта XXI століття).

20. Основи бізнесу : навч. посібник / [кол. авт.: Я. С. Ларіна та ін.]. — Київ : Вид. центр «Академія», 2009. — 383 с. — (Альма-матер).

21. Плєскач В. Л. Електронна комерція : підручник / В. Л. Плєскач, Т. Г. Затонацька. — Київ : Знання, 2007. — 535 с.

22. Полторак В. А. Маркетингові дослідження : навч. посіб. / В. А. Полторак ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. — Вид. друге, перероб. і доп. — Київ : Центр навч. л-ри, 2003. — 386 с.

23. Примак Т. О. Маркетингові комунікації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. О. Примак. — Київ : Ельга Ніка-Центр, 2003. — 280 с.

24. Стонер Д. Вступ у бізнес : пер. з англ. : [підручник] / Джеймс Стонер, Едвін Долан ; заг. ред. і вступ. ст. Й. С. Завадського. — Київ : Вид-во Європ. ун-ту фінансів, інформ. систем, менеджменту і бізнесу, 2000. — 751 с.

25. Тарасюк Г. М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз : навч. посіб. / Г. М. Тарасюк. — Київ : Каравела, 2006. — 279 с. — (Вища освіта в Україні).

26. Тарасюк Г. М. Планування комерційної діяльності : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. М. Тарасюк. — Київ : Каравела, 2008. — 399 с. — (Вища освіта в Україні).

27. Ткаченко Л. В. Маркетинг послуг : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Л. В. Ткаченко ; Дніпропетр. ун-т економіки та права. — Київ : Центр навч. л-ри, 2003. — 191 с.

28. Управління людськими ресурсами: філософські засади : навч. посіб. / [авт. кол.: Воронкова В. Г. та ін.] ; під ред. В. Г. Воронкової ; М-во освіти і науки України, Запоріз. держ. інженер. акад. — Київ : Професіонал, 2006. — 567 с.

29. Шканова О. М. Маркетинг послуг : навч. посіб. / О. М. Шканова. — Київ : Кондор, 2003. — 302 с.

30. Swot-аналіз — основа формування маркетингових стратегій : навч. посіб. / за ред. Л. В. Балабанової. — 2-ге вид., випр. і доп. — Київ : Знання, 2005. — 301 с. — (Вища освіта XXI століття).

Допоміжна

31. Кучеренко В. Р. Бізнес-планування фірми : навч. посіб. / В. Р. Кучеренко, В. А. Карпов, О. С. Маркітан. — Київ : Знання, 2006. — 423 с.

32. Пазуха М. Д. Реклама у підприємницькій діяльності : навч. посіб. / М. Д. Пазуха, М. В. Ігнатович ; М-во освіти і науки України, Укр. акад. бізнесу та підприємництва. — Київ : Центр навч. л-ри, 2006. — 171 с.

33. Чучка І. М. Інтерактивний маркетинг : навч. посіб. / І. М. Чучка, І. П. Студеняк ; М-во освіти і науки України, Мукач. технолог. ін-т. — Київ : Кондор, 2009. — 121 с.

Інформаційні ресурси

34. Харківська державна академія культури: <http://с.ас.kharkov.ua>;

35. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>;

36. Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка: <http://www.korolenko.kharkov.com>

37. Законодавство України. Сайт Верховної Ради України: <http://zakon1.rada.gov.ua>.

38. Сайт Президента України: <http://president.gov.ua>.

39. Урядовий портал. Сайт Кабінету Міністрів України <http://kmu.gov.ua>.